

Teodor Križka

Rehoľa 4

*Len ty máš hrud' a štíhly driek,
ktorý chcem zovrieť v náručí,
tvár krajšiu než sto mileníek,
hlas, čo ma spievať naučí.*

*Len ty si plná takých strún,
iba tá tvoja nahota
má moc ma stvoriť ako spln
z temného novu života.*

*U teba priezračná je tma,
najtmavšia tma, tá úchvatná
tma, čo tak v srdci búši mi.*

*To teba prosím, svetlo, buď!
To ty si žilou vzácných rúd
v záľaha mojej hlušiny.*

Rehoľa 3

*Na teba čakám, ty ma vyprevad'
po hranu, kde sa končí táto zem
a kde si už sám musím vyspievať,
o čom tu spievať nevládzem.*

*Tam už nič veru môj spev neťaží,
tam, kde z nôh ako blato spadne strach,
tam, kde som odtrhnutý z reťazí,
tam, kde ma láska nesie na krídlach.*

*Tam, kde nič nekončí, len začína,
tam si ma nájdi, tam zas počni ma,
tam, kde len vtáky krajšie šveholia.*

*Tam ma veď radostná a pokojná,
napoj ma krásou, krásou ukoj ma,
ty moje všetko, moja rehoľa!*

Rehoľa

*Zamilovaný, ako mních
do cely básne celý zabasnutý,*

odjakživa a nadosmrti,
nechtami vyškrabávam verše v nich,
v tých stenách blaha. Básňomních,
zabuchol som sa do obrazov,
krmiac aj vás tou krásnou skazou,
a pomaličky šaliem z nich.
Opitý mních a bonviván,
pozývam vás tak zanovito,
šalejte so mnou, nebolí to,
zabasnite sa v básni na diván.
Nech neruší vás zatajený dych,
zabasnite sa do básnických kníh.

Opilec

Ja, alkoholik boží, krásou opíjam
náklonnosť duše k snom a vidinám.
Pokál svoj dvíham, unúvam ho ďalej,
môj dobrý Bože, len mi ešte nalej!
A Stvoriteľ mi veru naleje
z nádhery polí, záhrad, aleje.
Lejú sa do mňa jazerá a hory,
a horí vo mne nový úsvit, ktorý
bez slova žiari, na nič sa ma nepýta,
len nádherne ma dlávia jeho kopytá.
Mám veru krásne víno rád,
mám dušu, v božej stráni vinohrad,
kde na koreni medzi lístím rastú
zlatnúce strapce vytrvalo k šťastiu.
A škorce chodia na úrodu viniča,
a škorce úrodu mi neničia,
naopak, Pán Boh ešte ponúka mi,
že zrnko splatí dvoma bobuľkami.
A čím viac pijem krásu prírody,
tým viac sa vína v srdci urodí.
Opíjam sa už skoro nadržanom,
neprekáža mi, volajte ma ožranom,
veď opilec som, iba ožran boží,
krása mi píše po stiahnutej koži,
a hudba hráva na strunách z tých šliach,
čo majú k hudbe najvrúcnejší vzťah.
Som básnik, iba zabudnuté pleso,

chodiace živé, odhalené mäso,
len taký červ, no ide mi tu na nervy,
že už aj lásku podávajú z konzervy.
Nebyť tej krásy, včera ako dnes,
verte mi, skapal by som ako pes,
ale aj vtedy musel by som predsa
od túžby po nádhere úzkostlivo chvieť sa,
nečakať len tak na smrť, ale napríklad
k úplnku zdvihnúť zrak a zavýjať.
Ďakujem preto Bohu, že je krása,
a že je naozaj, že krása nielen zdá sa,
že s večnosťou je šnúra pupočná,
že ako víno v pokáli je skutočná.
(Úryvok)

Pôrody

Do smrti neprestanem žasnúť,
i zomriem užasnutý na smrť,
umilovaný, na smrť užasnutý
skríknem, až umriem, že niet smrti.
Odkážem vám, smrť je len čosi vláčne,
smrťou sa život iba začne.
Na smútok nepestujte dôvody,
smrťou sa človek iba narodí.
Pod srdcom svojej drahej matky
žili sme, ale bol to život krátky,
pôrodom pre ten život umierame,
keď priložia nás na hrud' mame.
Smrti niet, smrť má meno Radujte sa!
Smrť sú len dvierka na nebesá...
Bránička, v prstoch Boha ceruzka,
pre cnosť široká, pre hriech priúzka.

Sprisahanie

Písmenká moje, tajné bratstvo,
obradné siene s tajomstvami,
a baví vás to, baví vás to,
a veru mňa to baví s vami.

*Písmenká moje, moje lôže,
líham si do vás, tajná téma,
a prosím každé, ako môže,
na báseň z kože sťahujte ma.*

*Nasťahujte sa na tú kožu,
na včelie plásty pergamenov
a znášajte tam milosť božiu,
pál'te si krídla od plameňov.*

*A milosť božia, v prstoch krúť ma,
a duša moja, nebud' smutná,
ó, duša moja, moja lutna,
veľmajster najvyššieho stupňa.*

*Obradné siene s tajomstvami,
ako len so mnou baví vás to,
ach, ako ma to baví s vami,
písmenká moje, tajné bratstvo.*

Zvody z vody

*Môj anjel spí, nuž varím z vody,
zisťujem, zvody - to sú zvodidlá
v zákrutách, kde sa báseň rodí
a nevybočí spravidla.*

*Nuž chválím vodu takých zvodov,
čo nezvádzajú nad priepasť,
naopak, sú mi pevnou pôdou,
príležitosťou sám sa neprepásť.*

*Zvody ma k čírym vodám vedú,
každý zvod, to je k studni schod,
kde piješ slávu múk a biedu,
kde básne tryská zvodozvod.*

*Ó, zvody, srnky strmých pásiem!
Najviac vám chutí, kde je strach.
To asi preto rád vás pasiem
na písme trávy pri cestách.*

Prievozník

*Každý deň myslím znova na smrť,
učí ma žiť tak úžasne,*

učí ma milovať a žasnúť,
a premieňať ju na básne.
Smrť na prste si vesmír krúti,
až sa mi hlava zamotá,
začínam chápať, že prst smrti
je vlastne prstom života.
Nijakej smrti niet, my smrťou
cez rieku plavíme sa do raja
a láska je nám pritom plťou,
a na plti sme obaja.

Sitá

A každý z nás je ako sito,
životom ďalej nesie si to,
čo neprepadlo okami,
čo nevypadlo očami.
Všetci sme iba také sitá,
i ja tak iba nesiem si ťa,
ešteže nie si prízemná
a neprepadáš skrze mňa.
I ty si pre mňa takým sitom,
zachytávam sa v tebe pritom,
ešteže vypadol nám údel žiť -
neprepadnúť sa dnom tých sít.

+ + +

Nehnevajte sa na mňa, drahí bratia,
pochádzam z doby rytierstva a cností,
čo iba v starých knihách ešte platia,
a to sú knihy z lepšej budúcnosti.
Čo bolo, opäť naostatok bude,
dokonalejšie, aspoň zamak lepšie,
diamant predsa vyloží zem z hrude,
slová a činy, činoslová - verše.
Som dieťa vzdialených a cudzích vekov,
jeden už nie je, druhý iba bude,
na noc sa prikrývam tou starou dekou
pod mostom nádeje, čo mi tu hudie.

*Zomrel som v stredovekom temne
a ešte som sa nenarodil znovu,
a čiesi ruky hladia ma tak jemne,
že každý deň sa predsa rodím slovu.*

Dirigent

*Odkiaľ si, prvý tón,
keď sa ti ústa bránia,
no kašleš na bontón
a vrazíš bez klopania
hneď rovno na pery.
Odkiaľ sú prvé tóny,
keď im hneď uverí
duša a hlavu skloní.
Kohože hudba mi
zasvieti v temnej pleti.
Kto je ten neznámy
hviezdami zaodetý.*

Tajomstvá

*Jablíčko nájde ruku,
vezme ju do neba
a nahrnieš tam lúku,
tú krásu na seba.
A krása má tam krásy
vždy plné priehrštia,
ten anjel, ktorý tasí
len meč, čo odpúšťa.
A ticho plné zvukov
má pre mňa, pre hosťa,
a večne pod pazuchou
schováva tajomstvá:
Svet bláh a konských vredov,
hnilobu, červy, hnoj,
i nenažranosť s biedou,
i závišť, Bože môj!
A niekde tam spí dojná
kravička mojich viet.*

*A niekde tam je vojna,
i mier - čo nevidieť.
A všetko je to vedno
tak umne zložené,
i orlí zrak, i belmo,
aj ihla na sene.
A ihla nájde prsty,
a uškom prevlečie
mňa, smädnú ťavu púští,
tak hravo, človeče.
Tá ihla v sene, v kričí.
Tak si ju uchránim,
že o tom zavše kričím
len hlasným mlčaním.*

Ráno

*Moje telo kľačí v duši,
moje telo, z duše chrám,
jeho okná, to sú uši,
oči - dvere dokorán.
Modliť sa tam so mnou chodia
krdle vtákov, kruhy dúh,
anjel tlačí do poschodia
ťažký klavír, sluch a duch.
V oknách duše snuje pavúk
obraz, ktorému je rám
láska celá z božích záruk,
vlastne dobrý Pán Boh sám.
A to všetko na dne zreníc,
z lásky k obrázku,
a to všetko veru pre nič
za nič, iba pre lásku.*

Pieseň tuláka

*Pod mostom nespávam, nerepcem na život,
v košeli od clivôt pirát som, lodivod.
Mám všetko rád, ryby, vtáky i svište.
Len nech mám ruky bez krvi a čisté.*

Neraz ma smútok pochyťí a úzkosť zaveje,
no vo vrecku mám zápalky a motúz nádeje.
Vy, ktorým všetko málo je, len žerte sa a hryzte!

Len nech mám ruky bez krvi a čisté.

Rozumiem strake, keď sa v škreku zamotá,
i blatu pod čižmami, keď ho dlávi pechota,
že pod tankami plače, neverili by ste.

Len nech mám ruky bez krvi a čisté.

Modlím sa za všetkých, nie iba za seba,
nič viac ako pokoj, vodu a chlieb mi netreba,
a zjari pučiace a na jeseň vždy padajúce lístie,
len nech mám ruky bez krvi a čisté.

Odpúšťam všetkým, i tým, čo mi závidia,
nenávisníkom odpúšťam tiež spravidla.

Ty všetko mi dáš k tomu, Jezu Kriste,
len nech mám ruky bez krvi a čisté.

Spln

Po azúrovom nebi letí balón,
bublina zo žuvačky. Vyfúkli ho ústa,
čo pristali by žobrákom i kráľom,
tie ústa podľa nebeského gusta.

Pozerám za ním, pokým celkom zmizne,
hoci sa iba z mojich očí stráca,
nie z očí mojej drahej dedovizne.
Stáť bez pohybu, aká je to krása!

Stáť bez pohybu! Zamrel som a žasnem,
tá bublina je drobnejšia než bodka.

Mám pocit, že tak ďajako sa báseň
počína v srdci, kým ju Pán Boh votká
do svojej štóly, azúrovú spoved',
až do viet, medzi oblaky a vtákov,
kde splynú so znakmi a budú si tam hovieť
do súdneho dňa s pokorou a vďakou.

Duša

Ku krížu chodí, k tomu v pustom poli,
ktorý už roky kriakmi zarastá,

nech nevidia ju, ako ju to bolí,
a predsa roní slzy od šťastia.
Do toho krovia chodí krdeľ vtácat
a na noc srnka za jej stopami.
Dala sľub mamke, že sa bude vracat'
k tomu, čo je tam ukrižovaný.
Už na úsvite vytratí sa z dvora,
mamkino meno stokrát spomína.
Mamky už niet, no bola veľmi chorá.
Hmla v poli stúpa Bohu z komína.
Niet pochýb, dobrý Pán Boh vzal si
mamičku k sebe, krásny, spanilý.
Keď umrela, jej rozpustené vlasy
na vankúši tak v slnku žiarili!
Chodí tam denne, sneží a či prší,
od skorej jari cez rok do jari.
Tak svetlo je, tak radostne je v duši,
i v opustenom, širom chotári.
Tam rozpustí sa bolesť celkom všetka,
tam ani vtáčkom nikto neblíži.
Nepočuje, čo zakaždým jej šepká
ukrižovaný pred ňou na kríži.
Že mamička má srdce premodlené
a prosí Boha, nech jej pomáha
i krajina, ten kúsok rodnej zeme,
odetej v hmlách tak krásne donaha.

Pomedzi

To telo, čo tu pomaličky chradne,
to telo oblečené v župane,
to telo v eufórii, no i na dne,
čo planie, aj keď viac už nevzplanie,
to neduživé, neobratné telo,
to nie je básnik, je to iba chlap,
z ktorého čosi vzácne uletelo
a smeje sa mu, čuduj sa a tráp.
To telo, ktoré pije druhú kávu,
to telo, ktoré ani nedýcha,
to chabé telo chrptom k davu,
to telo ako horkosť kalicha.

*To telo plné ovečiek a vlčkov,
to telo, len šál ticha na šiji,
to telo, čo je samo sebe slučkou,
to umučené telo z Pašií.*

*To telo samo od seba tu bočí,
to telo, čo mi bolesť doniesla,
to telo, ktoré pretiera si oči,
to telo pohodené do kresla.*

2m2

*Dva metre štvorcové, ten rodný kúsok zeme,
to je môj domov, to je moja vlasť,
hrob otca môjho, matky, čo tu drieme,
aby som mal kam svoje ústa klásť.*

*Raz do roka sem chodím, nijako nie často,
len na pár minút, zažať sviečku vo vetre
večerných chvíľ, keď všetkých núti nás to
nad sebou plakať, verte-neverte.*

*Sĺz nie je mnoho, ale aj to málo stačí,
aby som nezabudol, o rok prišiel späť,
ako sa zjari vracia krdeľ vtáčí,
čo na jeseň sa zdvihne na odlet.*

Zobúdzanie

*Je ako náhla smrť, a do voňavej rakvy
i úzkosť, i môj stud, i fádnosť pochová,
v nebesách okvetí pod zvedavými vtákmi
úsvitne vznešená, večerne nachová.*

*Tú vôňu, sklenené veko chvíľ, ktoré žil som
na plochých prsiach zím zúrivo prisatý,
zabuchla náhla jar súcitne nad opilcom,
nohu naň položí a spieva roráty.*

*Ako bič vybuchla podo mnou tráva z prsti
a z vetiev plný struk - jar stráca zábrany,
chytá ma za šiju, otláča mi v nej prsty.
Chválím ju, od hlavy po päty spútaný.*

*Trhá ma na kusy, hnetie ma, v dlaniach miesi
tá náhla, nežná smrť, vznešená, nachová.*

*Kto pre ňu umiera, toho tak krásne vzkriesi
a úzkosť, jeho stud, i fádnosť pochová.*

Argonauti

*Tam, kde kráľ slúži, sluha býva kráľom
a nemenia sa srdcia na strielne,
a veľké zavše ukrýva sa v malom,
a večné je, čo býva smrteľné.
A zavrhnutý býva najviac súci,
a anjel lieta hoci bez krídel.
Vesmír sa končí na začiatku, v srdci,
a tam sa na noc chúli Stvoriteľ.
Duša je preto ustatá a smutná,
že pozerá sa inam za letu,
veď najďalej je do vlastného vnútra,
ďalej než na vzdialenú planétu.
Opustené je ľudské pokolenie,
ak nevie, necíti a nevidí
maličké veci, v sebe učupené,
to zlaté rúno blízkej Kolchidy.*

Paralely

*Na hrote pera, iba na maličku
predobrej vôle krútieva sa zem.
Za celý život iba za lyžičku
zlatého medu stvorí včela, viem.
A čo sú popri mede moje verše?
Len horká kvapka, iba zopár sĺz
v kútiku oka osamelej gejšy,
vyschnutý, plochý, zostarnutý prs.
Keď kladiem bodku, mučievam sa stále,
či ešte niekto básni uverí,
na bielom stole v operačnej sále
amputovanej ruke nádhery.*

Včely

*Dni zalievajú medom lúk,
z lúk zeme, čo je celá rodná,
a ja, ich večný nedouk,
smiem načierať z ich medu do dna.*

*Aj básnik chce byť bratom včiel,
na kvety premieňať prach predkov
a z kvetov zbierať zlatý peľ,
a nepohrdnúť žiadnou smietkou.*

*Peľ na blizny, med do úľa,
básnický údel včelstiev, až dme pľúca,
tekuté slnko, čo sa kotúľa
z horúcich nebies na dno srdca.*

Hra

*Na jeseň, keď sa kúpe v okre dolín
môj údiv a môj (ako mača krotký) hlad,
na teba, ktorú celkom nevyslovím,
no ani neviem celkom milovať,
na túto jeseň listopádnych dažďov
a na teba, čo zbožňuješ tú paniku,
že zahrávam sa s tebou ako s každou -
vymýšľam ódy, vraj len zo zvyku.*

*Ste moje obe, jeseň i ty, ktorá
neveríš mi, že hyniem bez teba.
Topím sa v strede okrového mora,
i v láske, ktorej mi vraj netreba.*

Husi

*Nikto im nekáže, a predsa letia,
zodvihnú telo na nebeské stránne,
na všetky štyri modré strany sveta,
a čo ja? Len sa dívam na ne.*

*A každá strán je v tom ich nebi ničia,
a každá strán im práve celá patrí,
a z celej duše o tom hlasno kričia,
a ten ich krik mi v srdci zažne vatry.*

*Už koľké roky takto kričím s nimi,
a duša by sa takto s nimi zdvihla,
už koľké dlhé jesene a zimy,
no moje sú len papierové krídla.*

Pokušenie

*Zakaždým, keď mi na dlani
pristane motýľ, tieň či vtáča,
čosi mi prsty vôkol neho stláča.
A čosi prsty stlačiť nedá mi.
A radujem sa, že som odolal,
a vtáča spieva voľne opodiaľ,
a na kvete sa ďalej pasie motýľ.
A rád som, že som sa tou krásou opil.*

+ + +

Venujem priateľovi v trápení

*Akoby som šiel ku dverám,
odchýlil ich, a tam, hľa, svetlo,
tak v sebe, Pane Bože, umieram,
a tvoje milosrdenstvo ma stretlo!*

*Akoby večnosť vošla do hodín,
okamihy sa so mnou dlho lúčia,
ale nezomriem, len sa narodím,
Otec môj, tebe rovno do náručia.*

Jeseň

*Len čo jej úsvit naštiepa
na oheň drevo, varí z vody,
stará a chorá, prislepá,
i krásna, ako sa jej hodí.
A hádže granát do dreva,
čert ho ber s takou vodou,
no popritom sa usmieva,
a varí z krásnych zvodov.*

*Pripravený aj zahynúť,
pochlebujem jej dookola.
Nádherná býva, ani smrť
jej vtedy neodolá.
Natiera stromy v krajine
okrami, a ja básňou
dvorím jej, nech ma privinie,
veď tak miluje bláznov.*

Nespavosť

*Za stolom sedím, do tmy oblokmi
lomcuje vietor.
To zlá predtucha
očkávaniam dáva zaucha...
Z polnoci vystúp,
príd' a odomkni
ešte aj steny -
sú to len závesy
zo starých handier: umývali dlážku,
a keď ich čiasí ruka obesí
na pomyselnú šnúru,
len tak na ukážku,
až na kosť uschnú
vôkol nás,
nepočuteľný hlas.
Tehly-netehly,
odmokni steny,
hoci celkom klamná,
bez obáv vystúp zo zábran
a chráň ma,
chráň ma
pred rukami,
čo za tebou sa rozbehli.
Preliezli cez okno a prekonalí plot
rýchlejšie
ako zvyšok môjho tela.
Necítiš?
V tme je vášeň preda taká biela!
Belšia než partitúra plná nôt,
čo vo mne mlčia.*

*Ach, tá svorka,
neskrývane vlčia!
Tie vybielené zuby, ktoré ma
pochytia, vezmú do náručia,
vykrúcajúc ma v tanci
ako Morena!
Príd', chráň ma
pred samým sebou,
pre mňa stvorená.*

Vzdialenosti

*S tebou si dialka ľahla ako Boh
medzi nás, taká nekonečne blízka,
že tisíc míľ spí vedľa našich nôh
a cez dve noci túžbami nás íska.
Čo sa to deje s nami, v nás a vôkol nás?
Dôverujem ti, aj keď tuším zradu.
Ak na hlave Boh zrátal každý vlas,
nuž vyrátať aj hĺbku nášho pádu...
Kým ešte anjel smrti netrúbi,
vraždí ma krásne, samou krásou lieč ma.
Večnosť je iba časnosť naruby,
a iba časnosť naruby je večná.*

+ + +

*Pozrieš sa z okna, a je spln,
prizrieš sa lepšie, a je nov.
Čas viditeľne mĺkvych vln
neviditeľnou halenou
prikrýva tvoju nahú hrud'.
Niet hanby ani žiadnych fráz.
Je iba jedno veľké bud'.
Ó, požehnaný boží čas!
Hľadím, a tak mi napadlo,
čas - sluha je to noblesný,
neviditeľné rýpadlo,
na starú tvár mi hrnie sny,*

*až na čele mi nahrnie
mesačnú nehu do vrások,
tak hojivo, tak úplne,
láskavý, nočný belások.*

+ + +

*Na ranných zorách hráva Bach
nach obzoru, tie fúgy vetra,
skladá ich do sto prísnych siah
na chrbty hôr, vždy podľa svetla.*

*V organe ako obrí páv
rozvinie hudba perie ohňa
a karavána hôr, tých tiav,
s nákladom vln sa rúti do mňa.*

*U nehy žiadam podnájom
s vytrvalosťou beduína.
Patrím jej, aj s tým pokladom,
no aká škoda, neľúbi ma.*

*Neodolateľná ohava,
neprístupná a bledolica...
Ešteže verná zostáva
fantázia, tá zázračnica.*

Z údelu

*Básnikom byť je zvláštny údel!
Zvláštnejší má len vykradnutý štát.
To radšej tryskať vtákom z hrdiel,
ako neprečítaný v prachu spať.
Ako štát čaká spravodlivú vládu,
tak básnik čaká, kto ho opráší,
zabudnutého na poličke, vzadu,
kde pavučiny sú mu vartáši.*

*Nepália knihy, nešpinia ich čižmy,
zapadá prachom svedomie, váš hlas.
Pozdravujem vás, moji drahí blížni,
z ďalekých, opäť čítajúcich čias.*

Agitka

*Možno by mi bodla
aj dnes dáka modla,
modernejší model
spomedzi tých modiel.*

*Ožením sa s kobrou,
bude mojou modlou.*

*Červená či modrá,
len nech bude dobrá.*

*Ktorá z mojich modiel
dá mi viacej dobier,
tá mi bude dobrou,
hoci s tvárou bobrou.*

*Bude že nám dobre,
mne a mojej modle,
nám zo štvrte mokrej,
kobrej a či bobrej.*

Z krajiny spevavého dreva (úryvok)

*Pozrite, hviezda! Visí v podnebesí,
pozerá na nás! - Ktorá? Chcem ju v dlani!*

- Tá vľavo od Mesiaca... - Myslíte si?

- Som o tom presvedčený, pani!

- Ako sa chvie! - To preto, že je zima!

- Ktohovie! Ozaj? Mne sa oteplieva!

*- To preto, že vás navštívila klíma
z krajiny toho spevavého dreva...*

- Z krajiny čoho? - Spevavého dreva!

- A tá je kde, ak existuje taká...

*- Je navôkol, kde ľúbi sa a spieva,
a chvie sa, lebo na človeka čaká!*

- Vy muži veru zábavné ste tvory.

*Snívate, lebo priblížiť sa chcete
k ženskému srdcu, kochať sa, že horí,
ale nič vážne nemyslíte... Viete?!*

*- Sklamali ste sa? Škoda! - Čo ste zmĺkli?
Sklamať sa treba, ale neprísť o sny...*

- Neradno nikdy naivný byť s vlkmi...
 - Balamutili ma, a bolo ich pár... ôsmi...
 ...no priznávam sa, nebol ani jeden
 tak pozorný, a miesto jednej hviezdy
 chceli mi ich dať sedemdesiat sedem.
 - No v jednom hniezde jediný pár hniezdi!
 - To áno... Prosím, pokračujte ešte,
 z tej mojej skepsy hlavu nerobte si!
 - Pozrite, hviezda! Radujte sa, tešte,
 že práve pre vás visí v podnebesí!
 - Tuším aj áno, veselšie je vlastne,
 keď človek veciam prirátáva deje...
 - ...a z dejov potom vyskladá si básne!
 - a spolu s básňou k novým dejom zreje!
 - Tak vidíte! Sme na rovnakej vlne!
 Ani to až tak nebolelo, zdá sa!
 Hviezda a Mesiak, nahý Mesiak v splne,
 a noc, a ticho, aká je to krása!
 Dajte mi ruku, prejdime sa kúsok,
 dnes je noc ozaj pokojná a pestrá...
 - A čo ak je to noc... noc neodvratných skúšok!
 - Naozaj nevinne, len ako brat a sestra.
 - Tak teda dobre, tu je moja ruka.
 No prisľúbte... nie, nič dnes nesľúbte mi,
 dnes mi je všetko jedno... Aha, húka
 sova... - To Pán Boh stráži spánok v tejto zemi!
 - Vy ozaj všetko na sen obrátite...
 Ach, život! Keby sa tak zmenil na rozprávku!
 Ale čo čaká ženu po zenite!
 - Len dobré! Počkať, uzavrieme stávkú!
 Zajtra tu budem o takomto čase
 zratúvať hviezdy v zemi Stvoriteľa,
 a ak vy prídete a vzdychnete, sú naše,
 strhnem vám jednu, tú, čo sa tak chvela.
 - A čo ak nie? Čo ak sa predsa zľaknem
 a neprídem viac? Čo sa potom stane?
 - No čo, aj tak tu budem, z námesačných vlákiem
 utkám si za vás vaše vrúčne dlane.
 Stvorím si vás aj zo vzdialených hmlovín,
 alebo konkrétnejšie - z lístkov od imela.
 Rád zmýlim si vás hoci s hlasom sovím.
 Samota v láske nie je osamelá.

- Ho-hooo! Len zabrzdite, bratku!
 Či nie som pre vás sestrou na dnes večer?
 - Pobežme trošku! Poznám jednu skratku!
 - Stojaté vody radšej, milý, nečer!
 - No to je skvelé, už sme pri tykaní...
 - A poznáme sa sotva zopár minút...
 - Nie, poznáme sa večnosť, krásna pani!
 Chcem za vás hynúť, ale nezahynúť!
 - Tykaj mi predsa, básnik! Dnes som tvoja,
 tak som sa rozhodla, veď žena, to je rozmar!
 - Keby si tušila, že tvoje slová hoja!
 Bol by som mocnár, keby som ťa poznal
 o kúsok viac, len o ten máčik máčny...
 - Veď vravíš, že ma poznáš od večnosti!
 To bola metafora, drahá! Ráč mi
 odpustiť, alebo mi rovno dolám kosti!
 Nič neviem o tebe, len že si krásna,
 a tvoja krása celého ma mýli,
 no len sa pozri, až mi trpnu d'asná,
 pozri sa, aha, navreli mi žily
 na rukách, v sluchách mi hrá na tympany
 vzbúrená krv. - Ty šaľo pojašený!
 - Určite prídte opäť, moja pani!
 - No, neviem! Kto sa vyzná v srdci ženy?!

+ + +

Čo sa to, Pane, stalo твоjím deťom,
 že bez Teba je opäť nedeľa?
 Brat Kain opäť tiahne svetom
 a hľadá brata Ábela.
 Vidím ho v sebe, rozhorčeným nožom
 krk podreže mne samému.
 Čo sa to stalo v tomto svete božom -
 má svedomie, len klame mu?
 Alebo iba vo mne slabne božská
 iskra a nemá silu na mosty,
 preto sám proti sebe púšťam vojská
 netrpezlivej spravodlivosti?
 Čo sa to, Pane, stalo, že tak bolí
 nôž rozpálený hnevom dobiela?

*Príd' do mňa, rozdvoj vo mne póly,
Kaina vľavo, vpravo Ábela.
Si spravodlivosť, a tá poradí si,
aj keď jej ľudom zavše netreba.
Kajúcny lotor, Ábel po pravici,
ešte dnes vojde s tebou do neba.*

Dub

*Ak koruna, tak z koreňov,
ak žezlo, tak len z rodnej prsti,
ak sláva, tak len z plameňov,
nech si aj smrť len teba uctí.
Ohýbaj ma, a tráp ma, súž,
nech viem, že nie som iba trieska,
no bojovník tvoj, syn a muž,
zaťažuj vierou detské pliecka.
Korunu zaslúži si iba kmeň,
kmeň, ktorý rastie na koreni,
tak z dieťaťa ma v muža zmeň,
v strom mnohých mužných pokolení.
A suché vetvy na mne spál',
nech dôstojne sa držím prsti
s korunou v nebi ako kráľ,
strom vyrastený z viery, z úcty.*

Fotografia

*Na schodoch sedí, nemá nôh,
všetko, čo má, je verný pes,
taký má bieda zvláštny sloh,
bohatstvo taký sloh má tiež.
Čo pre jedných je chudoba,
pre druhých býva hodné závidia.
Všetko sa prosto podobá
na nás, či čistí sme, či nečistí.*

Fotografia 2

*Vystúpi náhle z oparu,
čo je tvar večne bez tvaru,*

no ako kameň tají tváre,
duch vyjaví sa v svätožiare.
Opar je šatka na hlave,
tá tvár má oči belavé,
svätá tvár - plnosť krásnych tvarov
pre osvietených tmárov.
Každý z tých tvarov dme mi hrud',
pre takú tvár chcem oslepnúť,
od svätožiary celkom slepý
precitnúť k nebu v pustej stepi.
Premeriam diaľky chotárov,
keď chodím v stopách za tvárou,
čo v opare stá na obrázku
zjaví sa mi a vyzná lásku.

Čakám to ráno

Keď ešte v oknách drieme ti
očakávané ráno z perleti,
v bdejúcej duši dávno svitá
na báseň, krása hľadá si ťa.
Na cestu kráse posvietim
o okno čelom opretým,
tou lampou pokoja a mieru,
olejom svetla, čo má vieru.
A šero dá mi znamenie,
a okno nežne zrúmenie,
a báseň, taktiež zrúmenená,
svitne mi z toho premenenia.
Jas píše verše po holom
skle mojej duše popolom,
až moja duša naspäť prečnie
do toho rána, čo je večné.

Otvorím dvere, a tam toto:

Sneh

*Nebeský otec roztvorí
dokorán všetky závory,
a padá, padá bieloba,
a na dušu sa podobá.
Mne takto padá na duši
báseň, a ani netuší,
ako ma duší nádherou
pokojných snežných večerov.
A padá, padá do rána,
a plná je ho dvorana,
a padá taktiež do studne,
len na gánok snád' zabudne.
A na veže a na strieľne
padá ten sneh tiež nádherne,
pod nimi padá do sadu
zázračnosť toho obradu.
Bežím, nech ma tá krása neminie.
Zavládne ticho v krajine
a sneh sa s blatom pozdravká,
a pokoj je, a rozprávka.*

Skúsenosť

*Ponuka života je pestrá,
žiješ, a žiješ celkom rád,
no z ovce býva zradná sestra,
zo zlého vlka verný brat.
Ovca nič nesplní, čo sľúbi,
v nebezpečenstve utečie,
vlk vycerí však ostré zuby
za teba, biedny človeče.
Pane, kto cnostnejší je, povedz!
V kom vidieť pravú záruku?
Bojím sa lásky zradných oviec,
a tiež zlých chýrov o vlku.*